

Aktstykke nr.

Folketinget -NaN

Udenrigsministeriet. København, den 30. august 2022.

- a. Udenrigsministeriet anmoder herved om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2022 etableres hjemmel til, at Investeringsfonden for Udviklingslande (IFU) kan investere i en anden underpartner end den tidligere besluttede Climate Investor 2 (CI2), jf. akt. 46 af 18. november 2019. Med finansudvalgets tilsagn vil IFU fortsat investere i vandsektoren i udviklingslande, som er formålet med bevillingen. Det vil dog ikke ske gennem CI2, men en anden passende underpartner.

Udgiften på 50 mio. kr. er afholdt af den på finansloven for 2019 opførte bevilling under § 06.38.01. Mobilisering af finansiering til investeringer, og forslaget medfører således ikke udgifter i finansåret.

- b. *Baggrund*

En stor andel af befolkningen i udviklingslandene har ingen eller utilstrækkelig adgang til drikkevand og sanitet, og størstedelen af al spildevand renses ikke, inden det udledes i vandmiljøet. De utilstrækkelige vand-, sanitets- og spildevandforhold har store økonomiske og sociale samfundsmæssige konsekvenser. Klimaændringerne ventes i stigende grad at forværre situationen. Verdensbanken vurderer, at de store udfordringer i vandsektoren på sigt kan resultere i markante fald i bruttonationalindkomsten i en række udviklingslande. Hertil kommer omfattende sociale konsekvenser i forhold til trivsel, sundhed og migration som følge af vandudfordringer.

De store udfordringer i vandsektoren i udviklingslandene skyldes, ifølge internationale organisationer som FN og Verdensbanken, især utilstrækkelige investeringer. Det lave investeringsniveau svarer til ca. en tredjedel af behovet. Private investorer er tilbageholdende, fordi det forventede afkast er for lavt, og fordi adgangen til og prisen på vand er politisk følsomt i mange lande. Der er derfor behov for en international indsats med deltagelse af donorer, udviklingsfinansieringsinstitutioner og private investorer, som kan mobilisere den nødvendige kapital og ekspertise, demonstrere resultater og herigennem forberede markedet for større deltagelse af den private sektor. Formålet med bevillingen til IFU er netop at støtte mobiliseringen af privatsektorinvesteringer i vandsektoren i udviklingslande.

Der er i 2019 givet hjemmel til, at IFU kan investere 50,0 mio. kr. i vandsektoren gennem underpartneren CI2, jf. akt. 46 af 18. november 2019. IFU var gennem 2020-2021 i dialog med CI2 for at sikre modning af fonden og udarbejdelse af fondens betingelser og incitamentsstruktur. På baggrund af dialogen har IFU i 2022 konkluderet, at der ikke er opnået tilstrækkelige betingelser til, at IFU ser CI2 som en relevant underpartner til investering af danske udviklingsmidler. Konklusionen beror på, at IFU med investeringen ikke ville kunne opnå et tilstrækkeligt aktivt ejerskab ift. de projekter,

CI2 investerer i, samt at IFU ikke har fundet betingelserne tilstrækkelige til at leve op til det udviklingspolitiske mandat, der ligger til grund for tilsagnet til IFU.

IFU har derfor anmodet om at skifte underpartner til en fond, hvor de bedre kan sikre, at de danske midler bedst muligt sikrer adgang til vand og vandsikkerhed for mennesker i udviklingslande.

Udenrigsministeriet anmoder på den baggrund om tilslutning til, at hjemlen, der nævner CI2 eksplisit, ændres med henblik på investering i en anden underpartner med samme formål. Anmodningen forelægges med begrundelse om, at formålet med bevillingen fastholdes, idet behovet for at øge den mobiliserede privatfinansiering til vandsektoren i udviklingslande, herunder adgang til vand og klimatilpasning, fortsat udgør et vanskeligt område for privatsektorinvesteringer.

Investeringen vil fortsat især bidrage til opfyldelse af verdensmål 6 (Rent vand og sanitet), 13 (Klima indsats), 11 (Bæredygtige byer og lokalsamfund) og 3 (Sundhed og trivsel).

Projektbeskrivelse

På baggrund af nærværende aktstykke vil IFU investere kapitalbidraget på 50,0 mio. kr. bevilliget i 2019 i vandsektoren i udviklingslande gennem en anden underpartner på linje med tilsagnets oprindelige formål. Udgiften er afholdt til IFU, jf. aftale mellem Udenrigsministeriet og IFU, men IFU har ikke indgået forpligtende aftale med CI2. Der er dermed ingen ændring i Udenrigsministeriets partner, som er IFU, eller formålet med bevillingen. Der er imidlertid behov for hjemmel til at indgå et nyt underpartnerskab i stedet for CI2.

IFU's deltagelse i forbindelse med investeringen ventes endvidere at kunne styrke IFU's viden og erfaring med at udvikle og gennemføre kommercielt baserede vandinvesteringer i udviklingslande.

Budget

Bevillingen er afholdt med et tilsagn på 50,0 mio. kr. under § 06.38.01.11. Investeringsfonden for Udviklingslande (IFU) i finansåret 2019 (pl-reguleres ikke) med udbetaling til IFU i december 2019. IFU forventes at foretage investeringen i oktober 2022. Det medfører således ikke udgifter i finansåret.

Væsentlige risikoelementer

Investeringer i vandsektoren, som medfører højere priser for borgerne, kan erfaringsmæssigt lede til konflikter og politisk ustabilitet. IFU vil med sin investering fokusere på, at der investeres i vandprojekter, hvor disse risici kan forebygges eller håndteres, og Udenrigsministeriet vil holde dette punkt centralt i den løbende opfølgning med IFU.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, idet der er tale om en ændring i tilsagnets underpartner, der er specifikt omtalt i det oprindelige aktstykke fra 2019.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2022 etableres hjemmel til, at IFU investerer de allerede udgiftsførte og udbetalte 50,0 mio. kr. til en ny underpartner end den på akt. 46 af 18. november 2019 nævnte fond. Udgiften er afholdt af de på finansloven for 2019 opførte midler under § 06.38.01. Mobilisering af finansiering til investeringer.

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 30. august 2022

FLEMMING MØLLER MORTENSEN

Til Finansudvalget.